

РЕШЕНИЕ

№ 3494

гр. София, 30.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 20 състав, в публично заседание на 11.05.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Светлана Димитрова

при участието на секретаря Елица Делчева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **8531** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на 121, ал.1, т.3, във вр. чл.104, ал.1 от Закона за държавния служител /ЗДСл./.

Образувано е по обективно съединени осъдителни искиове, уточнени с молба от 01.12.2022 г., предявени от Й. Е. Т., ЕГН: [ЕГН], [населено място], [улица], вх. "Е", ап № 7, срещу Министерство на икономиката и индустрията, за присъждането на обезщетение, в размер на 24 305,59 лв., за периода 17.05.2022 г. – 16.11.2022 г., през който не е бил на държавна служба като директор на дирекция „В. политика“ и в размер на 2 292, 11 лв., за периода 17.04.2022 г.-31.08.2022 г., през който не е бил на държавна служба като Главен секретар по съвместителство, ведно със законната лихва, считано от датата на влизане в сила на съдебното решение за отмяна на съответните заповеди за прекратяване на служебното правоотношение.

В исковата молба се твърди, че с влязло в сила Решение № 6102/24.10.2022 г., постановено от АССГ по адм.д.№ 5037/2022 г. са отменени две заповеди на министъра на икономиката и индустрията: Заповед № ЧР-П-33/16.05.2022 г., с която е прекратено служебното правоотношение на ищеца за длъжността директор на дирекция „В. политика“ и Заповед № ЧР-П-34/16.05.2022 г., с която е прекратено служебното му правоотношение за длъжността „главен секретар“ на Министерството на икономиката и индустрията. Сочи се, че с отмяната на двете заповеди се е осъществил фактическия състав на чл.104, ал.1 от ЗДСл. и за ищеца се е породило правото на обезщетение за времето, през което не е бил на държавна служба, но не за

повече от шест месеца.

В депозираното в открито заседание писмено становище от 11.05.2023 г. ищецът признава, че е получил претендираното обезщетение за периода 17.05.2022 г.-06.11.2022 г. вкл., касаещо отменената Заповед № ЧР-П-33/16.05.2022 г., но не е изплатена законната лихва върху тази сума в размер на 148,53 лв. считано от предявяване на иска, както и не е изплатено обезщетението, в размер на 2 292,11 лв. по отменената заповед за съвместителство, вкл. и законната лихва, считано от 17.05.2022 г.

В открито заседание исковете се поддържат от адв. Й., която заявява, че поддържа исквата претенция само в частта относно дължимата законна лихва, в размер на 148.53 лв. върху главницата от 24 305,59 лв., за периода от датата на отмяна на Заповед № ЧР-П-33/16.05.2022 г.-16.11.2022г. до 06.12.2022 г.вкл., както и в частта относно претендираното обезщетение, в размер на 2 292,11 лв. за изпълняваната длъжност по вътрешно съвместителство за периода 17.05.2022 г. – 31.08.2022 г., заедно със законната лихва върху тази главница, считано от 17.05.2022г. до окончателното изплащане на задължението. Претендира присъждането на разноски по представения списък/л.107/.

В законният срок е постъпил писмен отговор от ответника, с който се оспорват предявените искове изцяло. Твърди се, че със Заповед № РД-16-1442/25.11.2022 г. на министъра на икономиката и индустрията ищецът е възстановен на заеманата преди уволнението длъжност началник дирекция „В. политика“, като със същата заповед е наредено да се изплати на Т. обезщетение, на основание чл.104, ал.1 ЗДСл., в размер на 24 305,60 лв., която сума е получена от ищеца на 06.12.2022 г. По отношение на искането за присъждане на обезщетение за периода, през който ищецът не е бил заемал изпълняваната по съвместителство длъжност „Главен секретар“ се излага становище за неоснователност на претенцията, тъй като заплата за тази длъжност не е част от основната заплата на ищеца. Прави се възражение за прекомерност на адвокатския хонорар и искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура заявява становище за неоснователност и недоказаност на исковете.

Съдът, като взе предвид представените по делото доказателства, и наведените от страните твърдения и доводи, приема от фактическа страна следното:

Със Заповед № ЧР-Н-01/07.01.2022 г. Й. Т. е назначен на длъжност директор на дирекция „В. политика“ към Министерството на икономиката и индустрията за заместване на Д. Н.. Със Заповед № ЧР-И-16/01.03.2022 г. е преназначен на същата длъжност в специализираната администрация с основна месечна заплата, в размер на 4 300 лв. Със Заповеди № ЧР-Н-13/31.01.2022 г. и ЧР-Н-19/01.03.2022 г. е наредено ищецът да изпълнява по вътрешно съвместителство длъжността „Главен секретар“ за не повече от 6 месеца - до 31.08.2022 г.вкл., с месечно възнаграждение, в размер на 650 лв. Със Заповед № ЧР-П-33/16.05.2022 г. на министъра на икономиката и индустрията, считано от 17.05.2022г., е прекратено служебното правоотношение на ищеца като директор на дирекция на основание чл.107а ЗДСл., а със Заповед № ЧР-П-34 от същата дата, считано от 17.05.2022г., е прекратено и вътрешното съвместителство на длъжността „Главен секретар“. С Решение № 6102/24.10.2022 г., постановено от АССГ по адм.д.№ 5037/2022 г. са отменени Заповед № ЧР-П-33/16.05.2022 г и Заповед № ЧР-П-34/16.05.2022 г. Съдебното решение е влязло в сила на 16.11.2022 г. На 26.05.2022 г. ищецът сключва трудов договор с „Дабъл Д“

ЕООД – В. Т. с основна месечна заплата от 1 100 лв. Трудовият договор е прекратен на 14.07.2022 г. Със Заповед № РД-16-1441 от 25.11.2022 г. на Министъра на икономиката и индустрията Т. е възстановен на длъжността директор на Дирекция „В. политика“, считано от 28.11.2022 г., с основно месечно възнаграждение в размер на 4 300 лв. На 29.11.2022 г. служебното правоотношение на ищеца е прекратено на основание чл.103, ал.1, т.7 ЗДСл. - поради завръщане на замествания служител. Със същата заповед е наредено на Т. да бъде изплатено обезщетение по чл.104, ал.1 ЗДСл. На 06.12.2022 г. с банков превод на ищеца е изплатено обезщетение в общ размер на 25 233,82 лв.

При така установената фактическа обстановка от правна страна съдът намира следното:

Предявените иски са допустими, като съгласно чл. 205 от АПК искът е предявен срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите – Министерство на икономиката и индустрията.

След съвкупна преценка на събраните по делото доказателства, настоящият съдебен състав намира иска за частично основателен.

В Глава шеста на ЗДСл. са регламентирани обезщетенията, които се дължат на държавните служители при прекратяване на служебното им правоотношение. Съгласно чл. 104, ал. 1 от ЗДСл. когато заповедта за прекратяване на служебното правоотношение бъде отменена от органа по назначаването или от съда, държавният служител има право на обезщетение в размер на основната си заплата, определена към момента на признаването на уволнението за незаконно или на невявяването му да заеме службата, за цялото време, през което не заема държавна служба, но не за повече от 6 месеца. Когато е бил назначен на друга държавна служба с по-ниска заплата или е получавал възнаграждение за друга работа в по-нисък размер, той има право на разликата в заплатите или на разликата между заплатата и възнаграждението, изчислени въз основа на основната заплата, съответно основното възнаграждение. Правото на обезщетение по чл. 104, ал. 1 от ЗДСл. е специален вид обезщетение, за вредите, които държавният служител търпи от незаконосъобразното му уволнение. Тази норма определя облекчен режим за обезщетяване, при който се презумира настъпването на вреди от незаконосъобразното лишаване от трудов доход, но и ограничаването му за до шест месеца и при съобразяване евентуално получено на друго възнаграждение от друга трудова дейност.

От така очертаната правна регламентация е видно, че искът за обезщетение е осъдителен и с него се цели да бъде възмезден служителят при незаконно признаване на прекратяване на служебното му правоотношение.

По искът за обезщетение, в размер на 24 305,59 лв. по отменената Заповед № ЧР-П-33/16.05.2022 г., с която е прекратено служебното правоотношение за длъжността „директор на дирекция „В. политика“:

В конкретния случай е безспорно, че заповед № ЧР-П-33/16.05.2022 г. за прекратяване на служебното правоотношение на ищеца за длъжността „директор на дирекция В. политика“ е отменена с влязло в сила на 16.11.2022 г. съдебно решение, поради което на същия се дължи обезщетение за времето, през което не е заемал държавна служба за шест месеца, считано от датата, от която лицето не заема държавна служба - от 17.05.2022 г. до 16.11.2022 г. От доказателствата по делото се установява, че за

периода от 26.05.2022 г. до 14.07.2022 г. ищецът е работил на трудов договор с основна заплата 1 100 лв. Следователно дължимото обезщетение следва да бъде изчислено като за периодите от 17.05.2022 г. до 25.05.2022 г. и от 15.07.2022 г. до 16.11.2022 г. то е на базата на 4 300 лв. месечно, а за периода от 26.05.2022 г. до 14.07.2022 г. на базата на 3 200 лв. /разликата в заплатите, изчислена въз основа на основната заплата, както е изискването на чл.104, ал., изр. второ ЗДСл./ Така изчислен размерът на дължимото обезщетение е 24 305,59 лв, който размер е безспорен между страните.

От представеното платежно нареждане е видно, че на 06.12.2022 г. с банков превод на ищеца са изплатени 25 233,82 лв., от които 24 305,59 лв. обезщетение по чл.104, ал.1 ЗДСл., а останалите са суми за неизползван платен годишен отпуск и за 1 работен ден - 28.11.2022 г. Следователно претендираната искова сума е изплатена изцяло на ищеца в заявления от него размер. Съобразно това в тази част искът се явява неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

По искът за присъждане на лихва върху сумата от 24 305,59 лв.:

Присъждането на лихва върху обезщетението не е предмет на регламентация в ЗДСл. Съгласно константната практика на ВАС приложима е нормата на чл.86 от Закона за задълженията и договорите /ЗЗД/, която се явява обща по отношение разпоредбите на ЗДСл., които уреждат заплащането на обезщетение в случаите на незаконно прекратяване на служебното правоотношение. Законната лихва се дължи въз основа на закона, без да е уговорена в отделен договор. Такава е лихвата по чл. 86, ал. 1 ЗЗД, при неизпълнение на парично задължение, като длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата. Вземането по чл. 86, ал. 1 ЗЗД не е възнаграждение, а обезщетение за мораторни вреди, като се презумира, че вредата е равна на размера на лихвения процент по време на забавата. Моментът, от който се дължи лихва върху обезщетение за оставане без работа поради незаконно уволнение, е намерил разрешение в т. 4 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. на ОСГК на ВКС по тълк. гр. дело № 3/2004 г., което предвид разпоредбата на чл. 130 ЗСВ е задължително за органите на съдебната власт. Съгласно т. 4 от цитираното Тълкувателно решение, вземането за обезщетение става изискуемо от датата на влизане в сила на решението за отмяна на незаконосъобразния административен акт. От този момент ответникът изпада в забава и се дължи мораторна лихва. Следователно върху така определения размер на обезщетението - 24 305,59 лв. се дължи мораторна лихва за периода от влизане на съдебното решение в сила – 16.11.2022 г., до получаването на сумата от ищеца – 07.12.2022 г., която е в размер на 148,53 лв.

Неоснователен е доводът на ответника, че в случая следва да намери приложение разпоредбата на чл.84, ал.2 ЗЗД и след като няма отправена изрична покана до длъжника, то лихва не се дължи. На първо място тази разпоредба е неприложима в производството по чл.121, ал.1, т.3 ЗДСл. За разлика от обезщетенията по Кодекса на труда отговорността за обезщетение по чл.104, ал.1 от по ЗДСл. не е нито договорна, нито почива на неоснователно обогатяване, а е по-скоро деликтна. На второ място дори да се приеме, че такава покана е изискуема, то съгласно константната съдебна практика „предявяването на исковата молба за парично притезание е покана за изпълнение на същото, поради което от момента на подаването ѝ се поражда задължение за ответника да заплати законната лихва върху спорното парично

вземане“ /Решение № 60141 от 25.11.2021 г. на ВКС по т. д. № 2022/2020 г., I т. о., Решение № 81 от 26.05.2017 г. на ВКС по гр. д. № 3818/2016 г., I г. о. и др./. В жалбата си до съда от 27.05.2022 г. ищецът изрично е заявил искане да му бъде присъдено обезщетение по чл.104, ал.1 ЗДСл., което се явява и покана до длъжника.

По искът за обезщетение в размер на 2 292,11 лв. по отменената Заповед № ЧР-П-34/16.05.2022 г., с която е прекратено служебното правоотношение за длъжността „Главен секретар“, заемана от ищеца по съвместителство:

От доказателствата по делото се установява, че със Заповед № ЧР-Н-19/01.03.2022 г. ищецът е назначен да изпълнява по вътрешно съвместителство длъжността „Главен секретар“ до 31.08.2022 г., с основно месечно възнаграждение в размер на 650 лв. Следователно ищецът е изпълнявал едновременно две длъжности на държавна служба: „директор на дирекция „В. политика“ и „Главен секретар“ на Министерството на икономиката и индустрията. Всяко от тези две служебни правоотношения е прекратено с отделна заповед, като и двете заповеди - № ЧР-П-33/16.05.2022 г и № ЧР-П-34/16.05.2022 г. са отменени като незаконосъобразни с влязло в сила съдебно решение. Чл.104, ал.1 ЗДСл. определя, че когато заповедта за прекратяване на служебното правоотношение бъде отменена от съда, държавният служител има право на обезщетение, в размер на основната си заплата, определена към момента на признаването на уволнението за незаконно за цялото време, през което не заема държавна служба, но не за повече от 6 месеца. Законодателят не е поставил ограничения на броя и видовете служебни правоотношения, за които се дължи обезщетение. Следователно правото на обезщетение се отнася до всяка длъжност, която държавният служител е изпълнявал и от която незаконно е уволнен. С оглед на това съдът намира, че на ищеца се следва обезщетение и за незаконното уволнение от длъжността „Главен секретар“. Тъй като назначаването на тази длъжност е със срок до 31.08.2022 г.вкл., то размерът на обезщетението следва да се определи за периода от 17.05.2022 г. /издаване на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение/ до 31.08.2022 г. Така изчислено обезщетението е в размер на 2 292,11 лв., каквато е и исковата претенция, която в тази част се явява основателна и следва да бъде уважена.

Неоснователен е доводът на ответника, че месечното възнаграждение от 650 лв. не е част от основната заплата и поради тази причина искът е неоснователен и не следва да бъде уважаван. Определеното възнаграждение за изпълнение на длъжността по съвместителство няма как да е част от основната заплата по основното служебно правоотношение на ищеца. В заповедта за назначаване е посочен точния размер на възнаграждението на държавния служител, което е достатъчна основа за изчисляване размерът на обезщетението, независимо че не е част от основната заплата за длъжността „директор на дирекция „В. политика“.

По искът за присъждане на лихва върху сумата от 2 292,11 лв.:

Както бе изтъкнато по-горе в този случай приложима е нормата на чл.86, ал.1 ЗЗД. И тук началният момент следва да бъде определен съгласно т. 4 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. на ОСГК на ВКС по тълк. гр. дело № 3/2004 г. - от датата на влизане в сила на решението за отмяна на незаконосъобразната заповед /16.11.2022 г./. В тази връзка неоснователна е претенцията на ищеца за присъждане на законната лихва, считано от деня на уволнението - 17.05.2022 г.

На основание чл.81 ГПК, във вр. чл.144 АПК съдът трябва да се произнесе и по исканията за разноски. При този изход на делото на ищеца следва да се присъдят такива съразмерно с уважената част от иска. Направеното от ответника възражение за прекомерност на адвокатския хонорар съдът намира за неоснователно. С оглед фактическата и правна сложност на делото и съобразно размера на защитавадения материален интерес /26 746,23 лв./ претендираният адвокатски хонорар от 1 550 лв. не се явява прекомерно завишен и дори е под предвидения минимален размер по Наредба № 1/2004 г. на Висшия адвокатски съвет. Предвид изискванията на чл.78, ал.1 ГПК на ищеца се присъжда адвокатско възнаграждение в размер на 139,50 лв. съобразно уважената част от иска. На ответника следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение съразмерно с отхвърлената част на иска, определено по чл.24, изр. второ от Наредбата за заплащане на правната помощ в размер на 300 лв.

Така мотивиран, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ иска на Й. Е. Т., ЕГН: [ЕГН], [населено място], [улица], вх. "Е", ап № 7, срещу Министерство на икономиката и индустрията, за присъждането на обезщетение, в размер на 24 305,59 лв., за периода 17.05.2022 г. – 16.11.2022 г., през който не е бил на държавна служба като директор на дирекция „В. политика“.

ОСЪЖДА Министерството на икономиката и индустрията да заплати на Й. Е. Т., ЕГН: [ЕГН], [населено място], [улица], вх. "Е", ап № 7, сумата от 148,53 лв., представляваща мораторна лихва върху главница от 24 305,59 лв. за периода от 16.11.2022 г. до 07.12.2022 г.

ОСЪЖДА Министерството на икономиката и индустрията да заплати на Й. Е. Т., ЕГН: [ЕГН], [населено място], [улица], вх. "Е", ап № 7, сумата от 2 292,11 лв. представляваща обезщетение по чл. 104, ал. 1 от ЗДСл за оставане без работа следствие на незаконно уволнение с отменената от съда Заповед № ЧР-П-34/16.05.2022 г. на Министъра на икономиката и индустрията, ведно със законната лихва, считано от 16.11.2022 г. до окончателното изплащане на задължението.

ОСЪЖДА Министерството на икономиката и индустрията да заплати на Й. Е. Т., ЕГН: [ЕГН], [населено място], [улица], вх. "Е", ап № 7 разноски по делото в размер на 139,50 /сто тридесет и девет лева и петдесет стотинки/лв..

ОСЪЖДА Й. Е. Т., ЕГН: [ЕГН], [населено място], [улица], вх. "Е", ап № 7, да заплати на Министерство на икономиката и индустрията юрисконсултско възнаграждение, в размер на 300 /триста/ лева.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: